

پرستاری داخلی - جراحی
برونر و سودارث

بیماری‌های عفونی، اورژانس و بلایا

۱۶

سوزان س. اسملتزر (FAAN, RN, EdD.)

پرندا بی. بیئر (MSN, RN)

جانیس ال. هینکل (CNRN, RN, PhD.)

کری ای. پیویر (RN, PhD.)

ترجمه:

ژاله محمدعلیها

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

مجموعه کامل ۲۰ استاد

۱ مفاهیم پایه

شاهرخ علیخا
عضو هیات علمی دانشگاه آزاد سمنج
دانشجوی دکترای پرستاری

۹ کلیه و مجاری ادراری

مریم حضرتی / زهرا نسابه / راضیه بیگی بروجنی
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری علوم پزشکی شیراز

۲ مفاهیم بیوفیزیکی و روانی اجتماعی

دکتر ژیلایا عابد سعیدی
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی

۱۰ تولیدمثل و پستان

دکتر ژیلایا عابد سعیدی / دکتر صدیقه مجابی
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی

۳ درد، الکتروولیت، شوک، سرطان، و...

دکتر ژیلایا عابد سعیدی / دکتر زهره پارسا یکتا
نیره بر اهیمنی / زهرا تکتری / مهسا شریفی
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی

۱۱ ایمنی، ایدز، آلرژی، روماتولوژی

فروزان آتشزاده
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی
دانشجوی دکترای پرستاری

۴ اتاق عمل

آکیس خاچیان
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران
دانشجوی دکترای پرستاری

۱۲ پوست و سوختگی

مریم نمادی وثوق / آسیه موجدپور
اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اردبیل
اسماعیل شریعت
عضو هیات علمی دانشگاه آزاد

۵ تنفس

مرضیه شبان
شادان پدرام رازی
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

۱۳ چشم و گوش

منصوره علی اصغریور
ظاهره نجفی
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

۶ قلب، عروق و خون

ژاله محمدعلیها / صدیقه عاصمی
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

۱۴ مغز و اعصاب

زهرا مشتاق
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی

۷ گوارش

مریم عالیخانی
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

۱۵ ارتوپدی

فریبا نصیری زیبا
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

۸ کبد و غدد

احمدعلی اسدی نوقلی / دکتر ناهید دهقان نیری
اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

۱۶ عفونی، اورژانس و بلایا

ژاله محمدعلیها
عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی تهران

ژاله محمدعلیها

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده‌ی پرستاری و مامایی

خلامده‌ی سوابق علمی، آموزشی و تحقیقاتی

- ✦ کارشناس ارشد و مدرس داخلی - جراحی
- ✦ مترجم و مؤلف کتاب‌های پرستاری
- ✦ راهنمایی و مشاوره‌ی پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد
- ✦ دارای مقاله‌های علمی در نشریات معتبر داخلی و خارجی

مراقبت‌های شواهدمحور گسترش یافته‌اند تا فرصت‌هایی برای بهبود یافتن مهارت‌های تصمیم‌گیری بالینی پرستار باشد.

سازماندهی

در برنامه‌ی پرستاری داخلی - جراحی برونر و سودارث، ویرایش دوازدهم، در ۱۶ بخش سازماندهی شده است. بخش‌های ۱ تا ۴ آن، مفاهیم اصلی مربوط به اقدامات پرستاری داخلی و جراحی را پوشش می‌دهد. بخش‌های ۵ تا ۱۶ در مورد بیماری‌های بالینی که از طریق طبی یا جراحی درمان می‌شوند، بحث می‌کند. هریک از بخش‌های مربوط به بیماری‌های بالینی، برای فهم آسان، به شیوه‌ی زیر سازماندهی شده است:

• اولین فصل هر بخش، به بررسی و شناخت می‌پردازد و شامل مروری بر آناتومی و فیزیولوژی دستگاهی از بدن است که مورد بحث قرار می‌گیرد.

• فصل‌های بعدی هر بخش، به بحث درباره‌ی درمان اختلالات ویژه می‌پردازند. پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، بررسی و یافته‌های تشخیصی، تدابیر پزشکی و تدابیر پرستاری، مورد بحث قرار می‌گیرند. بخش‌های فرايند پرستاری اختصاصی برای بیماری‌های مهم تدارک دیده شده است تا نقش پرستاران در مراقبت از بیماران مبتلا به این اختلالات را روشن کرده و گسترش دهد.

مطالب مهم

مطالب مبتنی بر نقش

پرستاران در هنگام مراقبت پرستاری، نقش‌های مختلف زیادی ایفا می‌کنند. بسیاری از اجزای این برنامه برای کمک به پرستاران جهت انجام این نقش‌های مختلف توسعه یافته است.

نخستین ویراست در برنامه‌ی پرستاری داخلی - جراحی برونر و سودارث در سال ۱۹۶۴ و به رهبری لیلیان شولتیس برونر و دوریس اسمیت سودارث منتشر شد. لیلیان و دوریس یک برنامه‌ی پرستاری داخلی - جراحی بنیاد نهادند که کلاسیک شده است.

پرستاری داخلی - جراحی از سال ۱۹۶۴ مسیر طولانی را پیموده است اما در ادامه توسط دامنه‌ی وسیعی از علم، پزشکی، جراحی، و تکنولوژی و نیز چالش‌های بی‌شمار اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، و محیطی سرتاسر جهان به شدت تحت تاثیر قرار گرفته است. پرستاران باید مهارت‌های حرفه‌ای خاصی در زمینه‌های تفکر انتقادی و تصمیم‌گیری بالینی و همچنین در زمینه‌های مشاوره و همکاری با سایر اعضای تیم چندرشته‌ای مراقبت بهداشتی کسب کنند.

همراه با چالش‌های رودرروی پرستاران امروز، در مجموعه‌های مختلف مراقبت بهداشتی، فرصت‌های زیادی برای ارائه مراقبت پرستاری حرفه‌ای و دلسوزانه‌ی بیماران در مراحل مختلف بیماری، در طی پیوستار سنی وجود دارد. همزمان فرصت‌های خوبی برای پرورش فعالیت‌های ارتقای سلامت افراد گروه‌ها وجود دارد؛ این بخش مکمل ارائه‌ی مراقبت پرستاری است.

در ادامه‌ی اولین ویراست قدیمی لیلیان و دوریس، دوازدهمین ویراست در برنامه‌ی داخلی - جراحی برونر و سودارث برای کمک به پرستاران جهت ارائه‌ی نقش‌ها و مسؤولیت‌هایشان در سیستم پیچیده‌ی ارائه‌ی مراقبت بهداشتی طراحی شده است. یکی از اهداف برنامه، ارائه توجه متعادل به علم و هنر پرستاری داخلی - جراحی بالغین است. برنامه بر مفاهیم فیزیولوژی، پاتولوژی، و روانی - اجتماعی مرتبط با پرستاری تمرکز دارد، و بر تلفیق مفاهیم مختلف رشته‌های دیگر از قبیل تغذیه، فارماکولوژی و سالمندی تأکید می‌کند.

متون مرتبط با نیازهای مراقبت بهداشتی، معلولین، یافته‌های تحقیقات پرستاری، ملاحظات اخلاقی و نیز

پرستار در نقش متخصص

یکی از نقش‌های اصلی پرستار، انجام مراقبت کل نگر از بیماران و خانواده‌هایشان، هم به صورت مستقل و هم با مشارکت سایر متخصصین مراقبت بهداشتی است. بسیاری از مطالب درسی پرستاری داخلی - جراحی برون و سودا، برت به منظور کمک به دانشجویان برای اقدامات بالینی طراحی شده است.

قسمت‌های فرآیند پرستاری، فرآیند پرستاری، پایه‌ی همه‌ی اقدامات پرستاری است. قسمت‌های خاص سراسر متن، بر اساس چارچوب فرآیند پرستاری سازماندهی شده است تا مسئولیت‌های پرستاران را در مراقبت از بیماران مبتلا به اختلالات مهم، روشن سازد.

برنامه‌های مراقبت پرستاری، این برنامه‌ها برای بیماری‌های مهم تدارک دیده شده که چگونگی استفاده از فرآیند پرستاری برای رودرویی با مراقبت پرستاری افراد و نیازهای پرستاری را تشریح می‌کند.

کاربرد مفاهیم NIC، NANDA و NOC، NIC، NANDA و NOC هر بخش با یک مطالعه‌ی موردی و نیز نمایی که مثال‌هایی از واژه‌های مربوط به آن مطالعه‌ی موردی را تشریح می‌نماید، شروع می‌شود. نقشه‌های مفهومی که نشان دهنده‌ی تصویری از نمای NIC، NANDA و NOC برای هر مطالعه‌ی موردی است، در وبسایت مربوط به کتاب به نشانی زیر: thepoint.lww.com/Smeltzer12e آمده است.^(۱) این مطالب دانشجویان را با طبقه‌بندی و بیان مفاهیم NANDA، NIC و NOC و کاربرد آن‌ها در زندگی آشنا می‌کند.

نماهای بررسی کاربرد، این نماها به دانشجوی کمک می‌کنند تا توجه خود را بر اطلاعاتی متمرکز کند که به عنوان بخشی از مرحله بررسی فرآیند پرستاری لازم است.

نماهای عوامل خطر، این نماها توجه دانشجویان را به عوامل احتمالی مخل سلامتی، معطوف می‌کند.

نماهای رهنمودها، این نماها، مداخله‌های پرستاری کلیدی و دلایل منطقی آن‌ها برای موقعیت‌های مراقبت از بیماران خاص را بررسی می‌کنند.

نماها و جدول‌های فارماکولوژی، نماها و جدول‌های فارماکولوژی، ملاحظات مهم مربوط به تجویز داروها و پایش دارویی را خاطرنشان می‌کنند.

هشدارهای پرستاری، این بخش‌های خاص شامل توصیه‌های کوتاهی برای اقدامات بالینی و اخطارهای قرمز برای کمک به دانشجویان جهت اجتناب از اشتباهات رایج است.

مراقبت‌های ویژه، این بخش‌های خاص، بر ملاحظات فرآیند پرستاری در مراقبت از بیماران ویژه تأکید می‌کنند.

ملاحظات سالمندی، در ایالات متحده، سالمندان سریع‌ترین بخش جمعیت رو به رشد جامعه را تشکیل می‌دهند و این علامت در سرخطها، نماها، و جدول‌های مربوط به اطلاعات مرتبط با سالمندان و به‌خصوص بیماران سالمند است.

نماهای ترتیب در اقدامات پرستاری، این نماها به طور خلاصه، نقش علم ژنتیک در بسیاری از اختلالات را مشخص می‌کنند.

تصاویر فیزیولوژی/پاتوفیزیولوژی، این شکل‌ها و الگوریتم‌ها، به دانشجویان برای فهم فرآیندهای فیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی کمک می‌کنند.

پرستار در نقش آموزش دهنده آموزش بهداشت از مسئولیت‌های مهم حرفه‌ی پرستاری است. مراقبت پرستاری به سوی ارتقاء، تداوم و بازگرداندن سلامت، پیشگیری از بیماری، و کمک کردن به بیماران و خانواده‌هایشان جهت سازش با اثرات باقیمانده‌ی بیماری پیش می‌رود. آموزش به شکل آموزش به بیمار و ارتقای بهداشت، در مرکز همه این فعالیت‌های پرستاری قرار دارد. نماهای آموزش به بیمار، این نماها، به پرستاران کمک می‌کند تا بیماران و خانواده را برای اقدامات آماده کنند؛ به آنها کمک کنند تا وضعیت بیمار را بفهمند و برای آن‌ها توضیح دهند که چگونه پس از ترخیص از بیمارستان، از خودشان مراقبت کنند.

فهرست بازبینی مراقبت در منزل، فهرست بازبینی، شامل نکاتی می‌باشد که به عنوان

بخشی از آموزش به بیمار، قبل از ترخیص از بیمارستان باید یادآوری شوند.

نماهای ارتقای بهداشت. این نماها شامل نکات مهمی است که پرستار باید به منظور پیشگیری از مشکلات شایع سلامتی، در مورد آن‌ها با بیمار صحبت کند.

پرستار در نقش مدافع بیمار

پرستاران با حمایت از حقوق بیمار (از جمله حق مراقبت بهداشتی)، به عنوان مدافع آن‌ها عمل کرده و به بیماران و خانواده‌هایشان کمک می‌کنند تا درباره‌ی مراقبت بهداشتی، تصمیم آگاهانه‌ای بگیرند.

نماهای اخلاقی و موارد مربوطه. این نماها، یک سناریو را بازگو می‌کنند: توصیفی است از وضعیت‌های احتمالاً دشوار اخلاقی مطرح‌شده در سناریو و فهرستی از سؤالات درباره‌ی سناریو که بحث و گفتگو را برمی‌انگیزد.

پرستار در نقش محقق

پرستاران برای افزایش دانش و ارتقای مراقبت از بیمار، مشکلات و سؤالات احتمالی تحقیق را تعیین می‌کنند. استفاده و ارزیابی یافته‌های پژوهشی در اقدامات پرستاری، برای آینده‌ی پرستاری ضروری است.

سرع‌های پژوهش پرستاری. این نماها، مفاهیم و نیز کاربردهای یافته‌های پژوهشی در اقدامات پرستاری را تعیین می‌کنند.

سؤالات اقدام شواهدمحور. این علامت، پس از تمرینات تفکر پویا می‌آید و دانشجویان را تشویق می‌کند تا درباره علت اقدامات پرستاری خاص، فکر کنند. بخش مکمل نشریات، دسترسی رایگان را به مقالات بیش از ۷۰ عنوان نشریه درباره‌ی سؤالات اقدام شواهدمحور متن، به دانشجویان پیشنهاد می‌کند.

مطالب آموزشی

اهداف آموزشی. هر فصل با فهرستی از اهداف آموزشی شروع می‌شود. این اهداف مروری است بر مطالب فصل، و به تمرکز هنگام مطالعه کمک می‌کند.

واژه‌نامه‌ها. واژه‌نامه‌ها که در شروع هر فصل آمده‌اند به دانشجویان این اجازه را می‌دهند که قبل از مطالعه‌ی فصل، مروری بر تمرین لغات داشته باشند و در حین مطالعه نیز به عنوان یک مرجع مفید، آن را مورد استفاده قرار دهند.

تمرین‌های تفکر پویا. این سؤالات که در آخر هر فصل آمده است، با به چالش کشیدن دانشجو جهت کاربرد دانش درسنامه برای سناریوهای بالینی، او را به تفکر وامی‌دارد.

ارجاعات و مطالب خواندنی برگزیده. فهرستی از منابع استنادی رایج در آخر هر فصل آمده است.

منابع. فهرست منابع در پایان هر فصل، خواننده را برای منابع اطلاعاتی بیشتر، تارنماها، آژانس‌ها، و مواد آموزش بیمار هدایت می‌کند.

بسته‌ی جامع آموزش و یادگیری

برای آموزش و یادگیری بیشتر، یک بسته‌ی جانبی دقیق نیز در دسترس شماست. علاوه بر منابع چاپی موجود، ابزارهای چندرسانه‌ای دیگری نیز مرتبط با متن ارائه شده است.

منابع برای دانشجویان

DVD-ROM ^(۱) با تأثیر متقابل (به زبان انگلیسی) که ضمیمه ترجمه‌های ۱۶ جلدی

است. این DVD-ROM به دانشجویان کمک می‌کند تا دانش خود را بسنجند و درک پرستاری داخلی - جراحی را ارتقا بخشند.

این DVD-ROM با تأثیر متقابل، شامل موارد زیر است:

- ❖ بیش از ۷۰۰ سؤال سازماندهی شده بر اساس بخش‌ها
- ❖ ۳۵۰۰ سؤال به سبک NCLEX
- ❖ ویدئوهای اقدامات پرستاری
- ❖ شبیه‌سازی‌های بالینی
- ❖ فرهنگ صوتی انگلیسی - اسپانیایی
- ❖ تک‌نگارهای دارویی
- ❖ ابزارهای یادگیری دیگر

راهنمای مطالعه‌ی پرستاری داخلی - جراحی پرونر و سوداژت ویرایش دوازدهم^(۳). دارای تمرینات مختلف مرتبط با متن کتاب است که می‌تواند برای یادگیری مؤثر باشد.

دستنامه‌ی پرستاری داخلی - جراحی پرونر سوداژت ویرایش دوازدهم^(۴). دارای اطلاعات ضروری حدود ۲۰۰ بیماری شایع به ترتیب حروف الفبای لاتین و فارسی است.

منابع برای مدرسان

DVD-ROM منبع مدرسان^(۵). این DVD-ROM به زبان انگلیسی بوده و شامل موارد زیر است:

- ❖ مرور و بحث دوباره‌ی طرح سؤال از سراسر متن، شامل بیش از ۲۰۰ سؤال به شیوه‌ی NCLEY
- ❖ برنامه‌ی درسی ساده برای دوره‌های یک، دو و سه ترمی
- ❖ راهبردهای آموزش مؤثر

- ❖ درسنامه‌های PowerPoint، یادداشت‌های درسی و آزمون‌های قبل از درس
- ❖ بانک تصویری
- ❖ عناوین بحث و تکالیف
- ❖ منابع برای دانشجویان و مدرسان

دانشجویان و مدرسان جهت دستیابی به منابع چند-رسانه‌ای برای بهبود یادگیری خویش، می‌توانند به سایت thepoint.lww.com مراجعه کنند^(۶).

تولید این منابع - درسنامه و بسته‌ی جانبی - برای ما بسیار خوشایند است. یکی از اهداف اصلی در تولید این منابع، کمک به پرستاران و دانشجویان پرستاری در ارائه مراقبت مطلوب به بیماران و خانواده‌هایشان در واحدهای ارائه‌ی خدمات در منزل است.

امیدواریم که توانسته باشیم به هدفمان برسیم، و از هرگونه بازخوردی از طرف خوانندگان استقبال می‌کنیم.

برندا جی. بیر
کری ایچ. چپویر

سوزان س. اسملتزر
جانیس ال. هینکل

۳- ویرایش ۲۰۰۴ آن توسط این انتشارات چاپ شده است علاقه‌مندان می‌توانند استفاده کنند.

۴- ترجمه‌ی دقیق و روان آن با کیفیت عالی توسط همین ناشر منتشر شده است.

۵- علاقه‌مندان می‌توانند ضمن سفارش کتاب اریجینال به ناشر خارجی، این DVD را سفارش دهند.

۶- استفاده از اطلاعات این بخش، نیازمند خرید کد دسترسی با کارت اعتباری بین‌المللی است.

۱- به علت عدم دسترسی به رمز ورود به این سایت برای دانشجویانی که از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند، نقشه‌های مفهومی هر بخش در پایان کتاب مربوطه آورده شده است (استفاده از اطلاعات این بخش، نیازمند خرید کد دسترسی توسط کارت اعتباری بین‌المللی است).

۲- به خریداران مجموعه‌ی کامل ۱۶ جلدی، این DVD به صورت رایگان تعلق می‌گیرد.

فصل ۷۱ / پرستاری اورژانس.....	۷۱	بخش ۱۶ / بیماری‌های عفونی، اورژانس	
اهداف یادگیری.....	۷۱	و بلایا.....	۱۱
واژه‌نامه.....	۷۱	مطالعه‌ی موردی.....	۱۱
حوزه و عملکرد پرستاری فوریت.....	۷۲	طبقه‌بندی‌های پرستاری و بیان مفاهیم.....	۱۲
اصول مراقبت فوریت.....	۷۸		
انسداد راه هوایی.....	۸۱	فصل ۷۰ / درمان مبتلایان به بیماری‌های	
خونریزی.....	۸۶	عفونی.....	۱۵
شوک هیپوولمیک.....	۸۸	اهداف یادگیری.....	۱۵
زخم‌ها.....	۸۸	واژه‌نامه.....	۱۵
صلمه.....	۹۰	فرآیند عفونت.....	۱۶
جمع‌آوری اطلاعات از مدارک قضایی.....	۹۰	کنترل و پیشگیری از عفونت.....	۲۲
پیشگیری از صلمه.....	۹۰	مراقبت کردن از مبتلایان به بیماری‌های عفونی	
صلمه‌ی متعلد.....	۹۱	در منزل.....	۲۶
صدمات داخل شکم.....	۹۲	بیماری اسهال.....	۴۰
صدمات له‌شونده.....	۹۵	فرآیند پرستاری / بیمار مبتلا به اسهال عفونی.....	۵۲
نکستگی‌ها.....	۹۵	بیماری‌های منتقله از راه جنسی.....	۵۵
فوریت‌های محیطی.....	۹۶	ویروس نقص ایمنی انسانی.....	۵۶
گرم‌زدگی.....	۹۶	سیفیلیس.....	۵۶
بیخ‌زدگی.....	۹۸	کلامیدیا تراکوماتیس و نیسریا گونوره.....	۵۸
کاهش دمای بدن.....	۹۹	فرآیند پرستاری / بیمار مبتلا به بیماری‌های منتقله	
در معرض غرق‌شدن.....	۱۰۱	از راه جنسی.....	۶۰
ناخوشی ناشی از کم‌شدن فشار (DCS).....	۱۰۲	بیماری‌های عفونی رو به رشد.....	۶۲
واکنش آنافیلاکتیک.....	۱۰۳	ویروس نیل غربی.....	۶۳
نیش حشرات.....	۱۰۴	بیماری لژیونرها.....	۶۳
گاز گرفتگی حیوان و انسان.....	۱۰۵	سیاه‌سرفه.....	۶۴
مارگزیدگی.....	۱۰۶	سندرم هنتا و ویروس تنفسی.....	۶۶
عنکبوت‌گزیدگی.....	۱۰۸	تب‌های خونریزی‌دهنده‌ی ویروسی.....	۶۶
کنه‌گزیدگی.....	۱۰۸	مسافرت و مهاجرت.....	۶۷
سمومیت.....	۱۰۹	تمرینات تفکر پویا.....	۶۹

فصل ۷۲ / پرستاری تروریسم، توده‌ی	۱۰۹.....سموم خورده‌شده (بلع‌شده)
عظیم تلفات و حوادث غیرمترقبه..... ۱۳۷	۱۱۲.....مسمومیت با مونواکسیدکربن
اهداف یادگیری..... ۱۳۷	مسمومیت آلاینده‌ی پوست (سوختگی‌های
واژه‌نامه..... ۱۳۷	شیمیایی)..... ۱۱۳
واکنش‌های فدرال، ایالتی و محلی به موارد فوریت..... ۱۳۸	مسمومیت غذایی..... ۱۱۳
برنامه‌های آمادگی فوریت بیمارستانی..... ۱۴۱	سوء مصرف مواد..... ۱۱۴
آمادگی و پاسخ..... ۱۴۷	مسمومیت حاد با الکل..... ۱۱۵
حوادث غیرمترقبه‌ی طبیعی..... ۱۴۹	سندرم محرومیت از الکل (دلیریوم ترمنس)..... ۱۲۴
اسلحه‌های ترور..... ۱۵۰	تهاجم، سوء رفتار و غفلت..... ۱۲۵
تمرینات تفکر پویا..... ۱۶۷	تهاجم، سوء رفتار و غفلت خانوادگی..... ۱۲۵
	تجاوز جنسی..... ۱۲۷
	فوریت‌های روانی..... ۱۳۰
ضمیمه‌ها..... ۱۶۹	بیماران بیش از حد فعال..... ۱۳۰
پیوست الف/ مطالعات تشخیصی و تفسیر آنها..... ۱۶۹	رفتار خشونت‌آمیز..... ۱۳۱
پیوست ب/ نمونه سؤالات آزمون کارشناسی ارشد..... ۱۹۵	اختلال تنشی بعد از ضربه..... ۱۳۲
پیوست ج/ نقشه‌ی مفهومی..... ۲۰۱	بیماران ضعیف یا افسرده..... ۱۳۲
پیوست د/ نمایه..... ۲۰۳	بیماران مستعد خودکشی..... ۱۳۲
اطلس رنگی.....	تمرینات تفکر پویا..... ۱۳۳